ATITUDINI

ELŢIN NU-I ASCULTAT - BLOCADA CONTINUĂ

Aceasta pare a fi la ora actuală lozinca principală a liderilor de la Tiraspol. Dar poate nu numai a lor, ci şi a unor conducători ai Federaţiei Ruse şi a multor rusofoni din partea dreaptă a Nistrului, care-şi aşteaptă fraţii "eliberatori", de parcă nu s-ar răsfrînge şi asupra lor blocada economică şi războiul declanşat de aceştia. Se vede că ambiţiile imperiale sînt mai presus decît orice. Ne-au demonstrat-o nu o dată, chiar şi atunci, cînd a fost deconectat curentul electric şi gazul, reproşîndu-ne la orice colţ de stradă: "Aţi vrut limbă, alfabet, tricolor, unire cu România - aşa vă trebuie!"... Probabil, ruşii au uitat de blocada economică a fostului Leningrad şi de satele şi oraşele lor distruse în timpul celui de-al doilea război mondial. Ei vor să se verse sînge în Moldova, în Georgia, în Armenia, Azerbaigean, în Republicile Baltice. Oriunde, numai nu la ei acasă, uitînd, că ei se vor şi se simt ca acasă pretutindeni. Nu mai vorbesc de faptul că la Tiraspol, Tighina, dar şi la Chişinău, Bălţi, se simt mai bine decît oriunde. Altfel, de ce le-ar fi trebuit ca restabilirea imperiului s-o înceapă de pe acest pămînt, unde locuieşte poate cel mai paşnic popor din lume?

Potrivit unor calcule, o zi de război în Transnistria ne costă circa 12-15 milioane de ruble. Din decembrie trecut şi pînă în prezent, cheltuielile în acest sens constituie 10 mlrd ruble, iar pentru restabilirea obiectivelor şi clădirilor distruse avem nevoie de 15 mlrd de ruble.

Dar vorbeam de blocada economică. Iată că zilele trecute am poposit la fabrica de sticlă din capitală, ca să vedem ce pierderi a suferit în urma blocadei economice. Directorul ei, dl Ion T. Rusu, ne-a relatat că principalul scop, pe care şi l-au pus odată cu întreruperea gazului, a fost să salveze cuptoarele de topit sticla. Iar masa fiecărui cuptor e de 850-900 de tone. În timp de două-trei ore ei au reuşit să treacă la rezerva disponibilă de combustibil, pentru că dacă nu făceau lucrul acesta distrugeau cuptoarele, iar numai unul dintre acestea costă 80 de milioane de ruble. În unul din ele au păstrat temperatura constantă 24 de ore, în celelalte două - circa opt zile. Oamenii lucrau zi şi noapte, abia tîrau picioarele din urma lor. Circa 500 de mii de ruble îi costa zilnic ca să menţină temperatura în cuptoare.

- Noi sperăm că separatiştilor le va veni mintea la cap şi ne vor da gaze că nu sînt ale lor, menţiona directorul. La urma urmei, noi am plătit bani gheaţă pentru ele. Dar, pe semne, că aşa le-a fost dat să-şi facă hatîrul pînă la capăt...

Întreprinderea în cauză produce zilnic 750 de mii de borcane şi 300 de mii de sticle, servind 23 de fabrici de conserve, inclusiv din stînga Nistrului. În fiecare zi ea varsă în buget 1,5 milioane de ruble, iar lunar - 45 de mln ruble. Dl Ion T.Rusu consideră că aceşti bani puteau fi folosiţi pentru construcţia unei conducte de gaz, să zicem, la nord, sau în altă parte. Cu atît mai mult că era nevoie doar de 28 kilometri de ţevi. Iar separatiştii ne ameninţau acum doi ani şi jumătate că ne vor întrerupe gazele. Deci, trebuia să găsim o soluţie.

Ca să vedeţi, directorul are în parte dreptate. Chiar şi atunci, cînd Galina Andreeva bloca calea ferată împreună cu "echipa" ei de "ştrampi negri", după părerea dumnealui, se putea găsi de asemenea o soluţie, şi anume, construirea unei căi ferate de la Căinari în lungime de 12 km. Dar cea mai mare obidă a directorului e că pînă în prezent nimeni de la guvern sau din altă parte nu i-a telefonat să întrebe dacă mai funcţionează întreprinderea şi cum se descurcă în atare situaţie.

Separatiştii au găsit momentul potrivit de a lovi în economia noastră. Mai ales acum, în toiul sezonului de vară, cînd se recoltează mazărea, cînd se culeg vişinele şi alte fructe, cînd toate fabricile de conserve au nevoie de vase de sticlă. Să ducă producţia pe piaţă, se întreabă directorul, dar nici oamenii n-au borcane şi nici gaze. Guvernul Republicii a hotărît să cumpere pînă la sfîrşitul anului 17 mln de borcane din România, dar nici această cantitate nu e suficientă, odată ce fabrica de sticlă din Chişinău o poate produce doar în 20 de zile! Deci nici aceasta nu e o soluţie.

Întreprinderea în cauză vrea să racordeze cuptoarele la păcură, dar şi de ea trebuie să facă rost, să acomodeze utilajul, tehnica necesară.

- Dacă ne dă gaz, noi în 15 zile punem în funcţiune întreprinderea, a menţionat dl Ion T.Rusu. Sticla fierbinte am depozitat-o în gropi şi o putem folosi oricînd. Dar mă doare un lucru - oare nu se gîndesc cei de la Tiraspol că şi la fabrica noastră lucrează o mulţime de ruşi, iar cîştigul lor nu e atît de mic - în mediu, circa 6 000 de ruble pe lună.

Nu pot să nu-l cred pe dl director. Am mai telefonat şi altor conducători de întreprinderi care sînt foarte alarmaţi, aşteptîndu-şi vasele de sticlă necesare pentru conservare. Iar zilnic fabrica respectivă expedia cîte 12 vagoane de borcane în diferite colţuri ale Republicii.

Dar deocamdată fabrica staţionează. Ca şi multe alte întreprinderi din Republică...

Nu se ştie cît va dura acest calvar - războiul, blocada economică. Mă gîndesc că într-o bună zi aceşti separatişti, ca să nu le zic altfel, cînd Smirnov, Mărăcuţa, Chiţac vor sta pe banca acuzaţilor sau vor şterge putina în fundul imperiului, la sînul lui Makaşov, Rutkoi, Nevzorov şi alţii de teapa lor, vor trebui să refacă oalele sparte de ei şi să restabilească economia naţională distrusă a statului nostru suveran împreună cu noi. Dar deocamdată, ei nu-şi dau seama. Ei vor acum şi război, şi blocadă economică, numai nu PACE, cuvînt scris odinioară pe toate lozincile fostului imperiu, în primul rînd, al poporului rus - "ocrotitorul" de ieri al tuturor popoarelor lumii. Şi totuşi, sperăm, războiul şi blocada se vor termina. Numai că nici noi nu vom mai fi cei de odinioară...

Nicolae ROIBU

RĂZBOIUL DE LA NISTRU - NOI FORME DE REPRESIUNI

(Urmare din pag. 1)

De aceleaşi "aprecieri" s-au bucurat şi greviştii, mai mult chiar, în cadrul unei emisiuni televizate, participanţii la ea au propus să li se intenteze dosare penale şi să fie traşi la răspundere. Asta-i culmea culmilor! Să propui aşa ceva, în timp ce legea la orice pas este încălcată de oameni care trebuie s-o respecte şi să vrei s-o aplici în cazul unor grevişti, ajunşi la desperare! De remarcat, că la acea oră nimeni dintre persoanele de răspundere din conducerea Republicii n-a binevoit să stea, cel puţin, de vorbă şi să le asculte păsul. Calificaţi imediat ca opozanţi faţă de politica oficială, ei au fost lăsaţi fără nici o atenţie mai multe zile de-a rîndul. Sosirea voluntarilor care de altfel au venit greu, intările în oraş fiind blocate, a grăbit într-un fel întîlnirea greviştilor cu Preşedintele Snegur.

Ca nimeni alţii voluntarii sosiţi de pe front cunosc preţul războiului şi vor să trăiască în pace, să se bucure de viaţă alături de cei dragi şi apropiaţi. Nu la figurat, ci la propriu ei au văzut moartea în faţă şi-ar fi nedrept să li se hotărască soarta fără participarea lor.

Ca nimeni alţii voluntarii au înţeles absurditatea acestui război - un fel de spectacol care însă se juca fără recuzită butaforică, ci pe-adevăratelea. Rezultatele lui - morţi, răniţi, schilozi, case distruse, cîmpuri nesemănate... Butaforice deveneau ordinele comandanţilor, adesea contradictorii, butaforică era echiparea sumară a combatanţilor, mai ales în prima perioadă a conflictului care, practic, cu mîinile goale ţineau piept tancurilor ruseşti. Mai devreme sau mai tîrziu, trebuia să apară întrebarea despre inutilitatea acestui război. Smiorcăielele noastre, cum că o ducem prost, nu se pot compara cu tristeţea şi durerea din ochii celor sosiţi direct de pe poziţii la Chişinău: ei şi-au căpătat dreptul de a fi primiţi şi ascultaţi. Nu ne convin metodele de care s-au folosit pentru a găsi susţinerea şi înţelegerea? Mă rog... Cine apără interesele voluntarilor? Care va fi statutul de mai departe al lor? Vor fi ocrotiţi de lege? Multe întrebări aveau ai pune preşedintelui Snegur, dar şi propuneri concrete. Convenţia n-a prevăzut nimic în privinţa voluntarilor, iar comportamentul faţă de ei a devenit, mai ales în ultimul timp, plin de ostelitate, în special, din partea poliţiei, reducîndu-se la: plecaţi, nu mai avem nevoie de voi! Unde? Pur şi simplu acasă? Unii nici casă nu au, le-a rămas doar numai haina...

Parlamentul nu s-a gîndit la ziua de mîine a voluntarilor. Poate soarta lor a fost pecetluită prin cabinete tainice? Fiind scoşi în afara legii, pedepsiţi că nu dau ascultare ordenelor, lipsiţi de drepturi şi de anumite privilegii, orice se poate întîmpla cu ei şi cu familiile lor, mîine-poimîine unul cîte unul ar putea să dispară şi, atunci, încearcă de caută vinovatul...

Mai e ceva, după mine, nu lipsit de importanţă. Nu trebuie să ne facem iluzii şi să credem, că timpurile s-au schimbat în favoarea noastră. Ce-a însemnat de fapt, declanşarea acestui război, dacă privim problema în alt aspect, decît cel de la suprafaţă, adică intoleranţa forţelor imperiale faţă de independenţa Republicii noastre, oficial recunoscută în lume? Dedesubturile conflictului vin de la continuitatea politicii de colonizare a Rusiei care, în principiu, foloseşte aceleaşi metode, doar că le schimbă caracterul (deşi, trebuie să recunoaştem, unele forţe democratice nu doresc acest lucru, însă aria lor de influenţă este infirmă). Astăzi devin imposibile, de exemplu, represaliile similare celor din 1940 şi 1949, oricum, alte timpuri bat la uşă, dar în condiţiile unui război ele pot fi efectuate cu succes, rezultatele devenind aceleaşi. Despre asta ne vorbeşte soarta zecilor de mii de refugiaţi care nu va fi rezolvat atît de curînd, cu atît mai mult nu vor fi vindecate rănile din suflet. Cît timp ne va trebui ca să revenim - moral şi material? Schilozii, orfanii, morţii, dispăruţii - e o realitate, de care nu putem face abstracţie. Cam acesta e tabloul general al noilor represii de la acest sfîrşit de secol.

Ţinta altor atacuri de distrugere şi colonizare sînt şi vor deveni în continuare patrioţii acestui neam şi se efectuează prin politica de deznaţionalizare, începută în Basarabia încă din secolul trecut. Prima şi cea mai puternică lovitură a fost dată de Rusia prin procesul de dispropriетărire a marilor latifundiari, după care s-a ajuns la aceea că boierimea moldovenească pierduse treptat nouăzeci la sută din moşii, transformînduse în nimeni şi devenind nişte lumpeni, producători de pogromişti şi slugoi democraţi ai imperiului ţarist. Săţ nu ne mire deci faptul că sîntem un popor alcătuit în exclusivitate din ţărani.

Astăzi, graţie sovietelor, nu ne aparţine nimic: nici pămîntul, nici uzinele, nici măcar drumurile. Unicul bun care ne-a mai rămas, sînt patrioţii şi în acest sens voluntarii constituie pe bună dreptate un capital de nepreţuit în primul rînd moral. S-a făcut întradevăr, o selecţie pe sprînceană: cei mai buni dintre buni! Depinde de ei dar şi de noi, să ştim să-l păzim şi să ne folosim de el - pentru a crea şi a produce valori materiale, spirituale pentru a genera noi forţe vitale, pentru a ne păstra independenţa şi a o realiza la modul practic. Fiind însă plasaţi la categoria de "naţional-fascişti", cred că fiecare îşi dă seama ce se poate întîmpla cu ei şi ce pot deveni în continuare. Oricum, soarta de mai departe a lor nu trebuie să ne fie indiferentă, cum n-ar trebui să manifestăm pasivitate faţă de alte mişcări ale jocului politic.

Larisa UNGUREANU

VOLUNTARII CER SOCOTEALĂ PENTRU TRĂDARE

În numărul trecut al revistei GLASUL NAŢIUNII am scris despre cîţiva voluntari, care au declarat greva foamei lîngă monumentul lui Ştefan cel Mare. Că vor veni şi alţi combatanţi de pe poziţii în susţinerea lor, aflasem mai demult, chiar de la unii dintre ei, deoarece îşi manifestau deschis nemulţumirea că lipseşte o organizare chibzuită pe front, că unii comandanţi sînt potenţiali trădători şi, în sfîrşit, că cele cucerite de ei pot fi pierdute odată cu ratificarea tratatului cu C.S.I., cu promovarea politicii de compromis, ca să nu zicem altfel, cu Rusia şi autoproclamaţii demnitari de la Tiraspol, cu introducerea altor trupe ruseşti în zona nistreană.

În ziua de marţi, 28 iulie curent, i-am întîlnit pe reprezentanţii voluntarilor sosiţi de la Cosniţa, Cocieri, Tighina şi Gura Bîcului în faţa Parlamentului Republicii, unde au venit să ceară conducerii Republicii socoteală pentru anumite greşeli. Care sînt ele deja le ştim cu toţii şi nu e cazul să le repetăm. Am discutat mai întîi cu cei veniţi de la platoul Cosniţa: Dumitru Dobrovolschi, comandant de pluton, cu "feciorii" săi, cum se consideră dumnealor, - Gheorghe Roşioru, Dumitru Popescu, Mihai Ion, Gheorghe Gîrdea ş.a. Voluntarii noştri sînt nemulţumiţi, în primul rînd, că au fost dezarmaţi şi trimişi acasă. Pacea amăgitoare care se aşterne de asupra Moldovei pare a fi, după părerea lor, destul de primejdioasă. Ei se simt datori, în faţa ostaşilor căzuţi, a instaura o pace trainică, a elibera pămînturile pierdute, pentru a nu mai permite să fim umiliţi de "fraţii" mai mari de ieri, şi poate de astăzi. Ce i-a făcut, totuşi, să vină la Chişinău? Despre aceasta ne-a relatat locotenentul major Vasile Roman, reprezentantul regimentului de pe platoul Cocieri,

- Acum cîteva zile am aflat că în decurs de o săptămînă vom fi dezarmaţi şi trimişi la vatră. În Transnistria urmează să vină şase batalioane din din Rusia, 2 - ale separatiştilor, care vor participa, împreună cu armata a 14-a, la soluţionarea pe cale "paşnică" a conflictului. În ziua de vineri, 24 iulie, am convocat o adunare cu reprezentanţii a cinci plutoane. S-a hotărît în unanimitate să venim la Chişinău, cu tot cu arme, pentru a ne asigura securitatea personală. Am sosit pe drumuri de cîmp, prin livezi şi vii, pînă la capitală, în faţa Parlamentului. Imediat a fost convocat consiliul de securitate al Republicii. Mulţi credeau că avem de gînd să facem o lovitură de stat. Dar aceasta nu-i adevărat. La momentul critic în care se află ţara noastră aşa ceva e absolut inadmisibil. Războiul l-au pierdut politicienii, nu cei ce au luptat pe poziţii. Pentru Preşedintele Republicii aceasta ar fi fost o demisie foarte uşoară. În al doilea rînd, dizolvarea Parlamentului ar însemna pierderea oficială a Transnistriei. Sîntem indignaţi la culme de venirea agrarienilor la putere.

A doua zi, sîmbătă, am avut o întrevedere cu dl Snegur. Dumneaiui a vorbit despre o eventuală demisie a domniei sale. Noi i-am explicat că avem cu totul alte scopuri. D-lui ne-a promis că în decurs de o săptămînă toate problemele vor fi soluţionate. Între timp, li s-a comunicat combatanţilor noştri de pe poziţii că noi am venit aici să ne odihnim în piaţă şi să facem abuz de băuturi spirtoase, lucru ce nu s-a confirmat. Totodată am aflat că de la Tighina au fost aduse detaşamente cu destinaţie specială pentru a fi folosite contra noastră. Comandanţii lor, fiind trecuţi prin foc, au înţeles că n-am venit de flori de cuc la Chişinău. Am intrat împreună cu dl Arseni, preşedintele comisiei pentru drepturile omului şi, discutînd punct cu punct, ei au înţeles că acestea sînt şi cerinţele actuale ale combatanţilor lor. Atunci am hotărît să creăm un grup de iniţiativă în caz că nu se vor lua măsuri concrete în decurs de o săptămînă, împreună ne vom clarifica cu corupţia din Parlament şi Guvern. Sîmbătă seara am plecat la Cocieri, dar în capitală a rămas un grup de 24 de observatori, care urmau să ţină cont de faptul cum vor fi traduse în viaţă cerinţele noastre, dar neajungînd acolo, am aflat că spre regimentul nostru s-a îndreptat şi unul din locţiitorii ministrului apărării. A doua zi ei au aţiţat spiritele în cadrul unei adunări că noi, chipurile, nu am fost mesageri la Chişinău a întregului regiment. Într-adevăr, declaraţia noastră a fost discutată numai de 5 plutoane, celelalte patru aflîndu-se pe poziţii. Cînd le-am explicat celorlalţi pentru ce am venit la Chişinău, ei au fost de acord cu revendicările noastre şi ne-au spus că ne-ar fi susţinut întru totul.

Consemnare de Nicolae ROIBU

P.S. La 28 iulie am fost pînă noaptea tîrziu în faţa Parlamentului Republicii, însă voluntarii aşa şi nu au fost primiţi de către conducătorii ţării. Miercuri dimineaţa, generalul Dabija a venit la faţa locului, la monumentul lui Ştefan cel Mare, unde a fost reluată greva de către şase voluntari, şi a declarat că ei şi colegii lor vor fi dezarmaţi şi trimişi la vatră. Despre felul cum au decurs evenimentele vă vom relata în unul din numerele viitoare ale revistei noastre.

N.R.

LA SFAT CU DEPUTATUL

Stimate domnule deputat Mihai Coşcodan! Vă deranjează un grup de alegători din satul Condrăţeşti, raionul Ungheni.

În legătură cu starea de război din Republică, ne adresăm către Dvs. cu o mare rugăminte.

Avem în sat o grădiniţă încăpătoare, cu toate cele necesare, dar cu părere de rău, sînt doar treizeci de copii. De aceea vă rugăm dacă se poate să fie trimişi în satul nostru copii refugiaţi, aceşti rămaşi fără de părinţi şi adăpost ca să trăiască în grădiniţă, mai ales că şcoala e în imediată vecinătate.

Mulţi părinţi sînt de acord să ia copii şi pe la casele lor. Aşteptăm să binevoiţi a ne răspunde şi a accepta propunerea noastră.

Cu mult respect

Maria CORJOS, Elena BURUIANĂ, Ana NEGARĂ, Ecaterina NEGARĂ, Serghei BURUIANĂ, Vasile STATI, Vasile BURUIANĂ.

A încetat din viaţă Chiril ALDEA-CUŢAROV, fidel prieten al GLASULUI care a scos în lumina chipuri de literaţi de la revista VIAŢA BASARABIEI şi alte publicaţii ale timpului, susţinînd prodigioasa rubrica PATRIMONIU.

Aducem sincere condoleanţe familiei, rudelor şi apropiaţilor răposatului.

GLASUL NAŢIUNII